

Cautio Judicialis Prælatorvm, Ecclesiasticorum & Regularium

Dript, Laurentius a

Neuhaus, [1684]

Art. 3. Quænam causæ summarie de plano, sine strepitu & figura judicij,
decidi possint, vel debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63260](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63260)

niam in partibus, alicui committat, etiã
 de. contra Regularem, nulla facta mentio-
 dif. ne clausularum, sine strepitu & figura
 lici Judicij, si causa est eriminalis, vel gra-
 tali ve præjudicium post se trahens: non
 niam est integrum commissario *sola rei veri-*
 fle. *tate inspecta* procedere, sed obligatur
 ut, servare omnia quæ sunt Juris divini & na-
 tod. turalis, imo etiam quæ sunt Juris posi-
 non. tivi, si aliter ad convincendum reum
 dç. pertingere non possit, nec aliter nisi
 au. per testes juratos convictum vel con-
 tra. fessatum damnare potest; sed de his
 au. plura infra, cum de Regularib⁹ agetur.

ARTICVLVS III.

Quanam cause summarie de pla-
no, sine strepitu & figura Iudicij, decidi
possint vel debeant.

NON est intentio mea, hic specifi-
 care omnes causas, quæ de jure
 etiam

etiam civili summarie decidi possunt, uti sunt, causa momentanei possessori. Causæ quæ in curia mercatorum ventilari solent. Item quando agitur contra debitores tributorum & collectarum, nec non contra gabellatos passgerios & platearios. Causæ naufragorum, criminis læsæ majestatis, alijsque his similibus, quarum specificatio apud legistas reperire est: sed solum adducere causas, quæ de jure Canonico summarie & de plano &c. decidi possunt.

Quasdam causas summarie decidendas adducit Pontifex in *Clement. 2. de Judic.* hisce formalibus. *Dispendiosam prorogationem litium (quam interdum ex subtili ordinis Judiciarj observatione causarum, docet experientia provenire) restringere in subscriptis casibus cupientes: statuimus ut in causis super electionibus, postulationibus, vel provisionibus, aut super dignitatibus personatibus, officijs, Ca-*
noni-

in canonicatibus vel præbendis, seu quibusvis
 beneficijs Ecclesiasticis, aut supra decimis,
 nec non super Matrimonijs, vel usuris &
 eas quoquo modo tangentibus, ventilandis
 procedi valeat de cætero simpliciter, & de
 plano ac sine strepitu iudicij & figura. Ex
 quibus patet causas summarias esse.

1. Causas Electionum, postulatio-
 num, provisionum, dignitatum, offi-
 ciorum, Canonice, Præbenda-
 rum, & quorumvis beneficiorum ec-
 clestasticorum.

2. Decimarum.

3. Matrimoniales.

4. Usurarum, & quæ has, similesvè,
 quoquo modo tangunt.

Præter hæc causæ summariæ sunt se-
 quentes.

5. Causæ in quibus agitur contra
 Religiosos, maximè per viam inquisi-
 tionis, nam ibi non requiritur ordo ju-
 diciarius, sed de plano agitur, text. in cap.

olim

olim X. 26. de Accusat. sed de his plura infra.

6. Quando agitur de restitutione dotis, in casu soluti Matrimonij, *Card. ple in d. Clem. dispendiosam in q. 30.*

7. Causæ in quibus agitur contra absentem. *Felin. in cap. causam.*

8. Causæ summarix, sunt causæ miserabilium personarum, pauperum, viduarum & pupillorum, debentq; causæ tales expediri, sine solutione sportularum, possuntque tales miserabiles personæ, trahere laicos coram Judice Ecclesiastico. *Abb. & Felin. in cap. significantibus de offic. deleg.* Subintellige tamen si tales viduæ & pupilli verè sint pauperes, secus si sint divites, quia non dicuntur tunc miserabiles personæ *Abb. ibid.*

9. Causa hæresis. *cap. statuta 20. de hereticis & schismaticis in 6.*

10. Causæ testamentorum & legatorum ad pias causas.

11. Omnis causa quæ non requirit plenam causæ cognitionem. *Card. tom. 7. conclus. 887. num. 26.* & alia quæ vide apud *Card. Tuschum. Marantam* & alios.

ARTICVLVS IV.

An cum summarie, sine strepitu, & figura Iudicij proceditur, reus citari debeat.

Citationem, rei que interrogacionem, esse speciẽ defensionis, quæ est Juris naturalis, cum ad hoc introducta sit, ut quis se defendere possit, nec à supremo Principe, licet sumario Iudicio, in subditorum causis procedat, etiam de plenitudine potestatis omit- ti, vel tolli posse, clarum est, ex *Clem. Pastoralis de re judic.* & not. *Bart. in l. filius familias ff. de donat.* Et Deus ipse vo- lens